

Till Kommunstyrelsen i Stockholms Stad

Kista 2004-04-06

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2004 -04- 13
Dnr:	327- 968 / 2004
Till:	2 VL

Skrivelse inför beslut om servicehuset i Akalla

Undertecknade gruppledare inom Kista stadsdelsnämnd vill inför kommunstyrelsens behandling av frågan om omstrukturering av servicehus anföra följande.

Den 25 september 2003 beslutade Kista stadsdelsnämnd att som svar på remiss från äldreomsorgsberedningen föreslå en omstrukturering av Akalla servicehus till seniorbostäder, om behov fanns. Husby servicehus skulle, enligt beslut i samma ärende, återlämnas till fastighetsägaren redan den 1 januari 2004.

Under den tid som förflutit sedan beslutet, drygt 6 månader, har dock följande hänt/inte hänt:

- En undersökning utförd av lokala PRO visar på ett stort intresse bland äldre boende i Akalla för ett tryggt och gemensamt boende på ålderdomen.
- Lokala PRO:s årsmöte 2004 har i ett enigt beslut krävt att såväl Akalla som Husby servicehus ska bli kvar i sin ursprungliga form.
- En mängd brukare, anhöriga samt personal har i olika former uttryckt stor oro över remissförslaget kring avvecklingen av Akalla servicehus.
- Ingenstans, vare sig lokalt eller centralt, har det på något sätt förtydligats vad ett seniorboende i staden eller Akalla skulle innebära (innehåll, servicegrad, gemensamhetsytor, trygghet, kontinuitet bland personalen, köregler m m).
- Det har senare framkommit att servicehusberättigade sökanden sedan snart ett år (!) av stadsdelsförvaltningen hänvisats från Akalla servicehus till Kista servicehus – vilket skulle kunna vara ett av skälen, förutom bristande total efterfrågan, till de tomma lägenheterna i Akalla servicehus.
- Det har även framkommit att stadsdelsförvaltningens ambition tvärtom är att medvetet byta ut den nuvarande servicehuspersonalen till ny hemtjänstpersonal som ska arbeta i det planerade nya seniorboendet i Akalla. Detta enligt förvaltningen för att den nuvarande personalen annars skulle fortsätta arbeta på samma sätt som den gjort när det var servicehus.

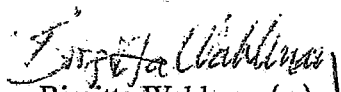
Fortfarande finns en överkapacitet av servicehuslägenheter, som delvis beror på sträng men laglig biståndsbedömning, men även på vikande efterfrågan. Dock anser vi, även då med hänsyn tagen till prognostiserad befolkningsutveckling, att stadsdelen inte helt bör göra sig av med två av tre servicehus inom loppet av något år, utan att det är fullständigt klarlagt att behoven säkert tillgodoses på annat sätt. Vi utgår även ifrån att frågan om biståndsbedömning ständigt hålls aktuell och att normen vid behov ses över.

Dessutom har just Akalla på ett olyckligt sätt flera gånger kommit i fokus för nedläggningshot och medborgare som känner sig överkörda. Att då försöka gå brukare och anhöriga till mötes, men samtidigt kunna uppnå de besparingseffekter som ändå önskas, kunde vara en lämplig väg. En viss möjlighet till den omvårdnad och trygghet som ändå servicehus ger skulle kunna finnas kvar, men i starkt reducerad form, och eventuellt under en övergångsperiod.

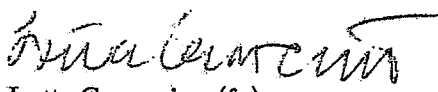
Men anledning av det ovan anförda föreslår vi, med viss ändring av stadsdelsnämndens remissvar i september 2003, att kommunstyrelsen i sitt beslut angående Akalla servicehus prövar en särlösning i huvudsak enligt nedan:

- Att man före ett definitivt beslut om omvandling till seniorboende klargör stadens norm eller standard för sådana vad gäller innehåll, servicegrad, gemensamhetsytor, trygghet, personalkontinuitet, kösystem med mera.
- Att ett våningsplan i Akalla eller annan avskiljbar del, behålls som servicehus.
- Att man då låter hemtjänstpersonalen som verkar i seniorboendet samt vårdpersonalen som verkar i det våningsplan som utgör servicehus vara en och samma personalgrupp – med sin bas i servicehusavdelningen.
- Att stadsdelsförvaltningen i Kista åläggs att inleda en dialog med pensionärer, de boende i stadsdelen och personalen om hur de äldres omsorg och vård ska organiseras.

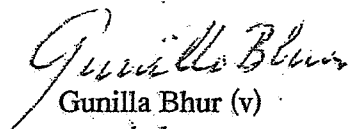
Med vänlig hälsning

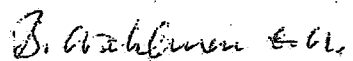
Birgitta Wahlman (m)
vice ordförande

Lotta Gravenius (fp)
gruppledare

Gunilla Bhur (v)
gruppledare

Carina Andersdotter-Sommar (kd) (fullmakt pga resa)
gruppledare

KISTA STADSDELSFÖRVALTNING

DNR 504-270-2004

Handläggare: Ewa-Britt Ek
Tfn: 08-508 01 401

2004-04-27

Underlag till Äldreberedningens kansli med anledning av skrivelse ställd till kommunstyrelsen från Birgitta Wahlman (m), Lotta Gravenius (fp), Gunilla Bhur (v) och Carina Andersdotter-Sommar (kd), som är gruppleddare i Kista stadsdelsnämnd.

I detta underlag kommenteras skrivelsen, daterad 2004-04-06, som är avskriven i sin helhet. Förvaltningens kommentarer, som inleds med en sammanfattning, anges med kursiv text.

Förvaltningens sammanfattande kommentarer:

Inom stadsdelen Kista finns förhållandevis många servicehuslägenheter. Utifrån en granskning som länsstyrelsen genomfört under 2003 kan konstateras att cirka 15% av stadsdelens äldre bor i särskilt boende, vilket är den högsta andelen inom denna boendeform i landet.

Även om Akalla servicehus omvandlas till ett seniorboende kvarstår 190 servicehuslägenheter i Kista servicehus. Kista servicehus inrymmer också 51 ålderdomshemsplatser, 32 platser i gruppboenden för dementa och 12 platser i korttidsboende.

Omvandlas Akalla servicehus till ett seniorboende kommer förvaltningen att behålla tre våningsplan i huset med heldygnsboende för personer med stort omvårdnadsbehov. Heldygnsplatserna avser tolv ålderdomshemsplatser, åtta gruppboendeplatser för dementa och åtta platser i ett psykiatriskt boende. Vid en omvandling till seniorboende, kommer förvaltningen i ett övergångsskede att ha kvar ansvaret för servicehuset som ett särskilt boende, vilket innebär att förvaltningen ansvarar för hemsjukvård och rehabinsatser. Under hösten kommer förvaltningen att ta upp diskussioner med de boende i servicehuset och/eller deras företrädare i syfte att kunna arbeta fram en plan för hur en omvandling av Akalla servicehus till ett seniorboende skall kunna ske. Förvaltningens avsikt är att gemensamhetslokaler för de boende skall finnas i huset. För utformningen av dessa lokaler avser förvaltningen att ta upp diskussioner med de boende och fastighetsägaren. Olika boendeformer kommer därmed att finnas inom huset.

Den totala hyreskostnaden för Akalla servicehus är närmare 5 mnkr (tomgångshyror ej inräknade). Vid en omvandling till seniorboende kommer lokalkostnaderna att minska avsevärt.

I Husby finns även ett gruppboende för dementa med tio platser som drivs på förvaltningens uppdrag av en entreprenör.

Enligt förvaltningens bedömning kommer ovan redovisade platser att täcka behovet av särskilda boendeformer i stadsdelen. Om inte Akalla servicehus omvandlas till seniorboende prognostiserar förvaltningen underskott för äldreomsorgen även detta år.

Skrivelse inför beslut om servicehuset i Akalla

Undertecknade gruppledare inom Kista stadsdelsnämnd vill inför kommunstyrelsens behandling av frågan om omstrukturering av servicehus anför följande.

Den 25 september 2003 beslutade Kista stadsdelsnämnd att som svar på remiss från äldreomsorgsberedningen föreslå en omstrukturering av Akalla servicehus till seniorbostäder, om behov fanns. Husby servicehus skulle, enligt beslut i samma ärende, återlämnas till fastighetsägaren redan den 1 januari 2004.

Under den tid som förflutit sedan beslutet, drygt 6 månader, har dock följande hänt/inte hänt:

- En undersökning utförd av lokala PRO visar på ett stort intresse bland äldre boende i Akalla för ett tryggt och gemensamt boende på ålderdomen.
Förvaltningens kommentar:
Här avses en enkät utsänd av PRO i Husby-Akalla med frågan "När du som äldre får behov av hjälp och omsorg vill du då bo i ett servicehus med tillgång till vård, service och gemensamhetslokaler?" Svartalternativen var Ja eller Nej.
Förvaltningen bedömer att de resurser för vård, service och gemensamhetslokaler som kvarstår inom huset om Akalla servicehus omvandlas till seniorboende, mer än väl svarar mot aktuellt behov. I huset kommer även fortsättningsvis att finnas platser för heldygnsoomsorg och gemensamhetslokaler. (Se även kommentarer sid 3 och sid 4).
- Lokala PRO:s årsmöte 2004 har i ett enigt beslut krävt att såväl Akalla som Husby servicehus ska bli kvar i sin ursprungliga form.
Förvaltningens kommentar:
Uttalandet/beslutet antogs vid PRO Husby-Akallas årsmöte 2004.
Huvudparten av representanterna i lokala pensionärsrådet är positiva till förslaget om seniorbostäder. PRO i Kista har inte uttalat sig. Enligt tagna beslut av stadsdelsnämnden och kommunstyrelsen återlämnades Husby servicehus till fastighetsägaren 2004-01-01.
- En mängd brukare, anhöriga samt personal har i olika former uttryckt stor oro över remissförslaget kring avvecklingen av Akalla servicehus.
Förvaltningens kommentar:
Några brukare har hört av sig till förvaltningen.
- Ingenstans, vare sig lokalt eller centralt, har det på något sätt förtydligats vad ett seniorboende i staden eller Akalla skulle innebära (innehåll, servicegrad, gemensamhetsytor, trygghet, kontinuitet bland personalen, köregler m m).
Förvaltningens kommentar:
Detta är en fråga som besvaras från centralt håll. När det gäller omvandling av

Akalla servicehus till seniorboende så är det förvaltningens avsikt att det skall finnas gemensamhetslokaler för de boende i huset. Förvaltningen avser även att behålla den befintliga gymnastiklokalen.

- Det har senare framkommit att servicehusberättigade sökanden sedan snart ett år (!) av stadsdelsförvaltningen hänvisats från Akalla servicehus till Kista servicehus – vilket skulle kunna vara ett av skälen, förutom bristande total efterfrågan, till de tomma lägenheterna i Akalla servicehus.

Förvaltningens kommentar:

På grund av att det inte funnits någon kö till servicehusen i stadsdelen har förvaltningen bedömt att Kista servicehus är det bästa alternativet när det har varit aktuellt för någon att flytta till servicehuslägenhet. I de fall det förekommit ett särskilt starkt önskemål om att få komma till Akalla servicehus, så har förvaltningen tillgodosett detta önskemål.

- Det har även framkommit att stadsdelsförvaltningens ambition tvärtom är att medvetet byta ut den nuvarande servicehuspersonalen till ny hemtjänstpersonal som ska arbeta i det planerade nya seniorboendet i Akalla. Detta enligt förvaltningen för att den nuvarande personalen annars skulle fortsätta arbeta på samma sätt som den gjort när det var servicehus.

Förvaltningens kommentar:

Innehållet i detta uttalande ställer sig förvaltningen frågande inför. Förvaltningen känner inte igen detta resonemang. Vid en omvandling till seniorboende kommer personalstyrkan i Akalla servicehus att anpassas till de boendes biståndsbedömda behov. Diskussioner i övrigt har endast gällt att personalen kommer att få nya personallokaler.

Fortfarande finns en överkapacitet av servicehuslägenheter, som delvis beror på sträng men laglig biståndsbedömning, men även på vikande efterfrågan. Dock anser vi, även då med hänsyn tagen till prognostiserad befolkningsutveckling, att stadsdelen inte helt bör göra sig av med två av tre servicehus inom loppet av något år, utan att det är fullständigt klarlagt att behoven säkert tillgodoses på annat sätt. Vi utgår även ifrån att frågan om biståndsbedömning ständigt hålls aktuell och att normen vid behov ses över.

Förvaltningens kommentar:

All biståndsbedömning inom stadsdelen sker i enlighet med gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Vad gäller en eventuell översyn av normer m m för biståndsbedömning så är detta en fråga för staden centralt.

Dessutom har just Akalla på ett olyckligt sätt flera gånger kommit i fokus för nedläggningshot och medborgare som känner sig överkörda. Att då försöka gå brukare och anhöriga till mötes, men samtidigt kunna uppnå de besparingseffekter som ändå önskas, kunde vara en lämplig väg. En viss möjlighet till den omvårdnad och trygghet som ändå servicehus ger skulle kunna finnas kvar, men i starkt reducerad form, och eventuellt under en övergångsperiod.

Med anledning av det ovan anförda föreslår vi, med viss ändring av stadsdelsnämndens remissvar i september 2003, att kommunstyrelsen i sitt beslut angående Akalla servicehus prövar en särlösning i huvudsak enligt nedan:

- Att man före ett definitivt beslut om omvandling till seniorboende klargör stadens norm eller standard för sådana vad gäller innehåll, servicegrad, gemensamhetsytor, trygghet, personalkontinuitet, kösystem med mera.

Förvaltningens kommentar:

Som tidigare kommenterats så är detta en fråga som besvaras från centralt håll.

- Att ett våningsplan i Akalla eller annan avskiljbar del, behålls som servicehus.

Förvaltningens kommentar:

I huset kommer förvaltningen att ha tre våningsplan med heldygnsboende för personer med stort omvårdnadsbehov. Heldygnsplatserna avser tolv ålderdomshemsplatser, åtta gruppboendeplatser för dementa och åtta platser i ett psykiatriskt boende. Vid en omvandling av Akalla servicehus till seniorboende, kommer förvaltningen i ett övergångsskede att ha kvar ansvaret för servicehuset som ett särskilt boende, vilket innebär att förvaltningen ansvarar för hemsjukvård och rehabinsatser. Under hösten kommer förvaltningen att ta upp diskussioner med de boende i servicehuset och/eller deras företrädare i syfte att kunna arbeta fram en plan för hur en omvandling av Akalla servicehus till ett seniorboende skall kunna ske. Olika boendeformer kommer därmed att finnas inom huset.

För boende i seniorboende som idag och framöver har ett stort omvårdnadsbehov hittar förvaltningen speciella lösningar, som exempel kan nämnas att förvaltningen har för avsikt att inom huset behålla en dagverksamhet för personer som har ett biståndsbedömt behov av sådan verksamhet.

- Att man då låter hemtjänstpersonalen som verkar i seniorboendet samt vårdpersonalen som verkar i det våningsplan som utgör servicehus vara en och samma personalgrupp – med sin bas i servicehusavdelningen.

Förvaltningens kommentar:

Vid en omvandling av Akalla servicehus till seniorboende kommer personalstyrkan på servicehuset att minskas/anpassas utifrån de boendes biståndsbedömda hjälpbehov. Personalminskningar sker alltid utifrån den arbetsrättsliga lagstiftningen. Bedömningen av de äldres behov av hjälp i hemmet är detsamma vare sig man bor i ett servicehus, seniorboende eller i ordinärt boende i stadsdelen.

Dagverksamheten kommer att vara kvar men i andra lokaler.

- Att stadsdelsförvaltningen i Kista åläggs att inleda en dialog med pensionärer, de boende i stadsdelen och personalen om hur de äldres omsorg och vård ska organiseras.

Förvaltningens kommentar:

Enligt förvaltningens mening så pågår det kontinuerligt en dialog med de äldre i stadsdelen. Samråd sker bl a via det lokala pensionärsrådet och förtroenderåden inom servicehusen.

Elisabeth Törner
Stadsdelsdirektör

Ann-Cristin Rosenqvist
Avdelningschef Äldre och funktionshindrade

KISTA 2004-05-17

TILL KOMMUNSTYRELSEN I STOCKHOLM

Till stadsdelsnämnden i Kista för kännedom

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen KF KS Kansli	
Ink.	2004 -05- 2 6 2085/2004
Dnr:	327-4388/2003
Till:	R VII

SVAR PÅ KISTA STADSDELSFÖRVALTNINGS SVAR PÅ VÅR

Skrivelse inför beslut om servicehuset i Akalla

Eftersom stadsdelsförvaltningen tycker det är en bra metod att stycka inlämnade skrivelser och ge sina svar mitt i färdiga texter så anammar även vi detta skrivsätt och lämnar våra kommentarer (med fet stil) under förvaltningens kommentarer av vår ursprungliga text:

Undertecknade gruppleddare inom Kista stadsdelsnämnd vill inför kommunstyrelsens behandling av frågan om omstrukturering av servicehus anföra följande.

Den 25 september 2003 beslutade Kista stadsdelsnämnd att som svar på remiss från äldreomsorgsberedningen föreslå en omstrukturering av Akalla servicehus till seniorbostäder, om behov fanns. Husby servicehus skulle, enligt beslut i samma ärende, återlämnas till fastighetsägaren redan den 1 januari 2004.

Under den tid som förflutit sedan beslutet, drygt 6 månader, har dock följande hänt/inte hänt:

- En undersökning utförd av lokala PRO visar på ett stort intresse bland äldre boende i Akalla för ett tryggt och gemensamt boende på ålderdomen.
Förvaltningens kommentar:
Här avses en enkät utsänd av PRO i Husby-Akalla med frågan "När du som äldre får behov av hjälp och omsorg vill du då bo i ett servicehus med tillgång till vård, service och gemensamhetslokaler?"
Svarsalternativen var Ja eller Nej.
Förvaltningen bedömer att de resurser för vård, service och gemensamhetslokaler som kvarstår inom huset om Akalla servicehus omvandlas till seniorboende, mer än väl svarar mot aktuellt behov. I huset kommer även fortsättningsvis att finnas platser för heldygnsomsorg och gemensamhetslokaler. (Se även kommentarer sid 3 och sid 4).

Man kan tycka vad man vill om lokala PRO:s enkät – i beslutsförslaget finns ännu inget absolut löfte om service eller gemensamhetslokaler; vare sig i KS:s behandling av ärendet eller inom den lokala stadsdelsförvaltningen. Därför är PRO:s inställning begriplig. Detta gäller även Centrala Pensionärsrådet, vars protokoll av den 18 mars 2004 tydligt visar.

- Lokala PRO:s årsmöte 2004 har i ett enigt beslut krävt att såväl Akalla som Husby servicehus ska bli kvar i sin ursprungliga form.
Förvaltningens kommentar:
Uttalandet/beslutet antogs vid PRO Husby-Akallas årsmöte 2004.
Huvudparten av representanterna i lokala pensionärsrådet är positiva till förslaget om seniorbostäder. PRO i Kista har inte uttalat sig. Enligt tagna beslut av stadsdelsnämnden och kommunstyrelsen återlämnades Husby servicehus till fastighetsägaren 2004-01-01.

Det lokala pensionärsrådet är inte en talesman för alla pensionärer i stadsdelen. PRO i Akalla-Husby är en stor förening och man bör respektera deras rätt till opinionsyttring.

Att PRO Kista inte agerat i denna fråga beror på att deras medlemmar inte är berörda; emedan de i största utsträckning bor i Kista, och inte i Akalla och Husby.

- En mängd brukare, anhöriga samt personal har i olika former uttryckt stor oro över remissförslaget kring avvecklingen av Akalla servicehus.

Förvaltningens kommentar:

Några brukare har hört av sig till förvaltningen.

Förvaltningen är MYCKET väl medveten om att frågan om Akalla servicehus är den enskilt största frågan sedan nedlägningshotet mot Akallaskolan. Demonstrationer, tålköror, insändare, protestmöten, skrivelser, namninsamlingar, uppvaktningar på nämnden och tidningsartiklar har varit legio. Därtill kommer ett antal kontakter med djupt oroliga och seriöst bekymrade pensionärer, anhöriga och medarbetare. Politiker har vid ett antal tillfällen träffat och lyssnat på berörda, och det är just efter sådana möten skrivelser som denna kommit till.

- Ingenstans, vare sig lokalt eller centralt, har det på något sätt förtydligats vad ett seniorboende i staden eller Akalla skulle innebära (innehåll, servicegrad, gemensamhetsytor, trygghet, kontinuitet bland personalen, köregler m m).

Förvaltningens kommentar:

Detta är en fråga som besvaras från centralt håll. När det gäller omvandling av Akalla servicehus till seniorboende så är det förvaltningens avsikt att det skall finnas gemensamhetslokaler för de boende i huset. Förvaltningen avser även att behålla den befintliga gymnastiklokalen.

Detta är precis vår poäng! Frågan är inte avgjord centralt, istället har man hänvisat dylika standard- och policyfrågor till resp stadsdelsnämnd vilket t ex centrala pensionärsrådet protesterar mot – här angivande bland annat av kommunal likställighetsförlust. När nu inte ett centralt beslut kommer i frågan är vår önskan att det istället ska bli ett lokalt fattat beslut FÖRE beslutet om själva nedläggningen – i frågor om gemensamhetslokaler (yta, utrustning mm), service, kösystem mm).

- Det har senare framkommit att servicehusberättigade sökanden sedan snart ett år (!) av stadsdelsförvaltningen hänvisats från Akalla servicehus till Kista servicehus – vilket skulle kunna vara ett av skälen, förutom bristande total efterfrågan, till de tomma lägenheterna i Akalla servicehus.

Förvaltningens kommentar:

På grund av att det inte funnits någon kö till servicehusen i stadsdelen har förvaltningen bedömt att Kista servicehus är det bästa alternativet när det har varit aktuellt för någon att flytta till servicehuslägenhet. I de fall det förekommit ett särskilt starkt önskemål om att få komma till Akalla servicehus, så har förvaltningen tillgodosett detta önskemål.

Vi tror istället att människor är fullt kapabla att själva besluta om vad som är det bästa alternativet för dem. Att förvaltningen redan sedan maj 2003 medvetet men ej offentligt uttalat styrt undan sökanden från Akalla är upprörande.

- Det har även framkommit att stadsdelsförvaltningens ambition tvärtom är att medvetet byta ut den nuvarande servicehuspersonalen till ny hemtjänstpersonal som ska arbeta i det planerade nya seniorboendet i Akalla. Detta enligt förvaltningen för att den nuvarande personalen annars skulle fortsätta arbeta på samma sätt som den gjort när det var servicehus.

Förvaltningens kommentar:

Innehållet i detta uttalande ställer sig förvaltningen frågande inför. Förvaltningen känner inte igen detta resonemang. Vid en omvandling till seniorboende kommer personalstyrkan i Akalla servicehus att anpassas till de boendes biståndsbedömda behov.

Diskussioner i övrigt har endast gällt att personalen kommer att få nya personallokaler.

Flera lokala politiker har uppfattat gjorda uttalanden på detta sätt. Vi kräver att samma personal så långt möjligt behålls för de äldre – när vi som är unga och friska ändå väljer att gå till samma tandläkare och frisör kan vi väl låta pensionärerna få se kända ansikten när de får sin vård och omsorg?

Fortfarande finns en överkapacitet av servicehuslägenheter, som delvis beror på sträng men laglig biståndsbedömning, men även på vikande efterfrågan. Dock anser vi, även då med hänsyn tagen till prognostiserad befolkningsutveckling, att stadsdelen inte helt bör göra sig av med två av tre servicehus inom loppet av något år, utan att det är fullständigt klarlagt att behoven säkert tillgodoses på annat sätt. Vi utgår även ifrån att frågan om biståndsbedömning ständigt hålls aktuell och att normen vid behov ses över.

Förvaltningens kommentar:

All biståndsbedömning inom stadsdelen sker i enlighet med gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Vad gäller en eventuell översyn av normer m m för biståndsbedömning så är detta en fråga för staden centralt.

Vi har aldrig ifrågasatt Kista stadsdelsförvaltnings tolkning av gällande lagar och regler. Däremot pågår det en diskussion på flera nivåer och i flera partier centralt som skulle kunna leda till en lite mindre sträng bedömning – och därmed fler personer berättigade till servicehus, inom en ganska snar framtid.

Dessutom har just Akalla på ett olyckligt sätt flera gånger kommit i fokus för nedlägningshot och medborgare som känner sig överkörda. Att då försöka gå brukare och anhöriga till mötes, men samtidigt kunna uppnå de besparingseffekter som ändå önskas, kunde vara en lämplig väg. En viss möjlighet till den omvårdnad och trygghet som ändå servicehus ger skulle kunna finnas kvar, men i starkt reducerad form, och eventuellt under en övergångsperiod.

Med anledning av det ovan anförda föreslår vi, med viss ändring av stadsdelsnämndens remissvar i september 2003, att kommunstyrelsen i sitt beslut angående Akalla servicehus prövar en särlösning i huvudsak enligt nedan:

- Att man före ett definitivt beslut om omvandling till seniorboende klargör stadens norm eller standard för sådana vad gäller innehåll, servicegrad, gemensamhetsytor, trygghet, personalkontinuitet, kösystem med mera.

Förvaltningens kommentar:

Som tidigare kommenterats så är detta en fråga som besvaras från centralt håll.

Vårt förslag är istället att man FÖRE beslut om nedläggning beslutar om dessa nämnda frågor. Att en förvaltning har för avsikt är trevligt, men ej bindande.

- Att ett våningsplan i Akalla eller annan avskiljbar del, behålls som servicehus.

Förvaltningens kommentar:

I huset kommer förvaltningen att ha tre våningsplan med heldygnsbostäder för personer med stort omvårdnadsbehov. Heldygnsbostäderna avser tolv ålderdomshemsplatser, åtta gruppboendeplatser för dementa och åtta platser i ett psykiatriskt boende. Vid en omvandling av Akalla servicehus till seniorboende, kommer förvaltningen i ett övergångsskede att ha kvar ansvaret för servicehuset som ett särskilt boende, vilket innebär att förvaltningen ansvarar för hemsjukvård och rehabilitering. Under hösten kommer förvaltningen att ta upp diskussioner med de boende i servicehuset och/eller deras företrädare i syfte att kunna arbeta fram en plan för hur en omvandling av Akalla servicehus till ett seniorboende skall kunna ske. Olika boendeformer kommer därmed att finnas inom huset.

För boende i seniorboende som idag och framöver har ett stort omvårdnadsbehov hittar förvaltningen speciella lösningar, som exempel kan nämnas att förvaltningen har för avsikt att inom huset behålla en dagverksamhet för personer som har ett biståndsbedömt behov av sådan verksamhet.

Vi noterar tacksamt att förvaltningens inställning nu har svängt något, dock kvarstår vårt förslag om att besluta om innehåll, service, ytor mm innan beslut om nedläggning tas.

- Att man då låter hemtjänstpersonalen som verkar i seniorboendet samt vårdpersonalen som verkar i det våningsplan som utgör servicehus vara en och samma personalgrupp – med sin bas i servicehusavdelningen.

Förvaltningens kommentar:

Vid en omvandling av Akalla servicehus till seniorboende kommer personalstyrkan på servicehuset att minskas/anpassas utifrån de boendes biståndsbedömda hjälpbehov. Personalminskningar sker alltså utifrån den arbetsrättsliga lagstiftningen.

Bedömningen av de äldres behov av hjälp i hemmet är detsamma vare sig man bor i ett servicehus, seniorboende eller i ordinärt boende i stadsdelen.

Dagverksamheten kommer att vara kvar men i andra lokaler.

Vi hänvisar här till tidigare text.

Vidare anför vi att:

I tertialrapport och tjänsteutlåtande omnämns ofta de stora summor man skulle spara vid en omdaning från servicehus till seniorboende. Vi undrar dock vem som i slutändan kommer att betala de kostnader som dock finns för gemensamhetsytor, korridorer och andra ytor? Och som med en omvandling stadsdelsförvaltningen skulle slippa? Är det hyresgästerna? Hur mycket höjs då boendekostnaden för en pensionär när man byter från att bo i servicehus till att bo på seniorboende? Är det fastighetsbolagets andra hyresgäster?

Vad händer med de avgifter som pensionärerna nu betalar för att bo på servicehus? Vid en omvandling får väl förvaltningen inte längre in dem? Blir då besparingen SÅ stor som man säger? För att kunna fatta beslut i den aktuella frågan önskas först dessa samband utreda.

Huruvida det är bra eller inte att omvandla delar av Akalla servicehus till seniorboende anser vi fortfarande inte vara helt klarlagt, även om mycket talar för att det kan bli en vettig lösning. Dock anser vi att de specifika förhållanden som ska erbjudas i seniorboendet skall vara utredda, förhandlade, förankrade och beslutade FÖRE beslut om omvandling.

Vidare bör noteras att mängden till uthyrning lediga seniorlägenheter inte på långa vägar kommer att motsvara efterfrågan, varför alltför rundhänta utfästelser om att friska och pigga nyblivna pensionärer kan få komma till seniorboende kanske ska tas med en liten nypa salt. Med långa köer och därtill hörande förtursregler kommer de få som till slut får en nyckel i hand att ha hunnit bli både rätt gamla och rätt skruttiga.

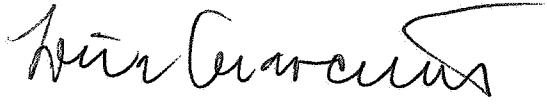
Vad skiljer då deras situation och behov från dem som idag bor på servicehus?
Med andra ord – vad vinner vi med denna reform?

Vi noterar nu tacksamt att Äldreberedningen och kommunstyrelsen valt att avvakta med frågan om Akalla servicehus. Vår förhoppning är att den lokala stadsdelsnämnden nu i lugn och ro, och i bred samstämmighet kan föra frågan fram till mål.

Vänliga hälsningar

Birgitta Wahlman (m)
vice ordförande

Gunilla Buhr (v)
gruppledare

Lotta Gravenius (fp)
gruppledare

Carina Andersdotter-Sommar (kd)
gruppledare

Kommunstyrelsens äldreomsorgsberedning

Utdrag ur protokoll fört vid extra sammanträde med Stockholms kommunstyrelsens äldreomsorgsberedning torsdagen den 15 april 2004 kl 13.00-13.35

Justerat 16 april 2004

Margareta Olofsson
Ewa Samuelsson

§ 4

Bordlagt ärende: Omstrukturering av servicehus
Dnr 327-968/2004, 327-1975/2003

I ärendet förelåg stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2004-01-26.

Anmälades att kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) behandlat ärendet, **bilaga 4:1**.

Yrkanden

Ordföranden Margareta Olofsson (v), Bengt Ohlsson (s) och Ylva Wahlström (mp) yrkade bifall till det förslag som redovisas i **bilaga 4:2**.

Margareta Björk (m), Helen Jäderlund Eckardt (fp) och Ewa Samuelsson (kd) yrkade bifall till det förslag som redovisas i **bilaga 4:3**, innebärande återremiss.

Propositionsordning

Ordföranden tog först upp återremissyrkandet. Vid propositioner på bifall till eller avslag på detta yrkande beslöt beredningen utan omröstning att avslå återremissyrkandet.

Reservation

Margareta Björk (m), Helen Jäderlund Eckardt (fp) och Ewa Samuelsson (kd).

Härefter beslöt beredningen utan omröstning att bifalla ordföranden Margareta Olofssons (v), Bengt Ohlssons (s) och Ylva Wahlströms (mp) gemensamma förslag.

Beslut

Äldreomsorgsberedningen beslöt föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. tillstyrka stadsledningskontorets förslag till beslut
2. kommunstyrelsen bör tillse att omstruktureringen sker i en takt som är förenlig med det kvarstående behovet av servicehuslägenheter i staden
3. kommunstyrelsen bör rekommendera stadsdelsnämnderna att vid omstruktureringen överväga behovet av gemensamhetsutrymmen samt olika former av service i anslutning till seniorboendet

Kommunstyrelsens äldreomsorgsberedning

4. återremittera omstruktureringen av Akalla servicehus till seniorlägenheter med hyresrätt
5. därutöver anför följande.

För att seniorboende med hyresrätt ska bli ett attraktivt alternativ är det avgörande att reglerna för förmedling av seniorbostäder blir sådana att bostäderna endast undantagsvis hyrs ut till andra än personer över 65 år, samt att förmedlingssystemet i övrigt utformas så att kötiden inte blir alltför lång och att förmedlingskostnaden hålls på en rimlig nivå.

En skrivelse har inkommit till kommunstyrelsen angående Akalla servicehus. Vi anser att frågan om omstrukturering av Akalla servicehus bör ytterligare utredas innan ett beslut fattas.

Det antecknades att Margareta Björk (m), Helen Jäderlund Eckardt (fp) och Ewa Samuelsson (kd) ej deltog i beslutet.

Vid protokollet

Lena Mittal

Bilaga 4:1 till kommunstyrelsens äldreomsorgsberednings protokoll 15/4 2004, § 4

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med Stockholms kommunstyrelses pensionärsråd torsdagen den 18 mars 2004 kl 10.00 – 12.10

Justerat 2004-03-18

Alex Margulies
Sven-Ingvar Larsson

§ 7

Omstrukturering av servicehus

Dnr 327-968/2004

KPR behandlar stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2004-01-26.

KPR uttalar följande:

KPR instämmer i stadsledningskontorets bedömning att stadsdelsnämndernas förslag på servicehus, som bör kunna omstruktureras, i huvudsak är genomarbetade. Icke desto mindre känner vi *oro över helheten*. Det är ett stort antal lägenheter som är aktuella för omstrukturering. Vi har tidigare uttalat oss för att servicehus/delar av servicehus omvandlas till seniorbostäder med hyresrätt. Vi har dock samtidigt uttalat att någon s.k. "överomvandling" inte får ske.

Vi kan heller icke anse att kommunstyrelsens uppdrag angående seniorboende med hyresrätt helt har slutförts. Vi vill främst peka på följande:

1. Definitioner

KF-beslutet omfattade "att ta fram en definition av vad staden avser med seniorboende med hyresrätt." Denna del av *uppdraget har inte fullgjorts*. KPR finner det inte möjligt att diskutera - än mindre för staden att besluta - en omvandling av servicehuslägenheter till bra seniorboende med hyresrätt - innan åtminstone rimlig konsensus uppnåtts kring vad som kännetecknar ett seniorboende. Framförallt vad som särskiljer detta från ett ordinärt hyresboende.

Utan att i detalj kunna ta ställning här menar vi att det åtminstone måste framgå att vid ev. renovering maximal anpassning bör ske till förutsebara uppkommande behov. Exempelvis att trösklar tas bort, ev. dörröppningar breddas, ledningar eller rör för larmfunktioner förberedes, etc.

Vi menar också att seniorboenden, förtjänande namnet, måste arrangeras så att gästrum kan disponeras/hyras och att lokaler för sociala aktiviteter av mindre slag, studiecirkel, kortspel, Internetuppkoppling, etc. bör finnas.

KPR anser att staden måste ställa krav på vissa gemensamhetsytor.

2. Förmedling

Stadsledningskontoret föreslår att bostäderna skall förmedlas av bostadsförmedlingen. Den arbetsgrupp, som av KPR tillsatts för att stödja kansliets arbete, har ansett detta en godtagbar inriktning. Men *arbetet har inte hunnit slutföras*.

Vi har sålunda inte kunnat behandla bostadsförmedlingens förslag till regelverk. Självfallet måste pensionärsorganisationerna ges stort inflytande i denna fråga.

Vi har med tillfredsställelse noterat att bostadsförmedlingens styrelseärende 4/2004 bordlagts. Enligt vår mening synes *bostadsförmedlingen ha misstolkat kommunfullmäktiges intentioner*. Mest flagrant framgår detta av regelförslagets slutmening: *"..förmedlas lägenheten, efter fastighetsägarens godkännande, som en vanlig hyreslägenhet enligt bostadsförmedlingens vanliga regler."* *Lägenheterna skall vara avsedda för äldre.*

Vi kan *inte heller finna det motiverat* att låta kötid, före uppnådda 65 år, påverka fördelningen. Vi har talrika exempel på människor som sökt, men icke beviljats, servicehusboende. I avsaknad på en existerande hyresmarknad för seniorbostäder, har det inte funnits anledning att anmäla sig till bostadsförmedlingen. När nu en stor mängd speciella seniorboenden tillkommer genom föreslagen omstrukturering, *måste likvärdiga chanser erbjudas* alla dem, som inte kommer i fråga för förtur.

Pensionärsorganisationernas ambition har varit att tillsammans med staden söka påverka dess äldre medborgare att planera för sitt boende och sitt liv inför den senare livsfasen. Det är dessa positiva exempel, från tiden för servicehusens tillkomst, som vi eftersträvar att upprepa i det förändrade läge som uppstått efter Ädelreformen. Modern äldre-forskning är fylld av exempel på de positiva - såväl humanitära som samhällsekonomiska - aspekterna på ett liv kännetecknat av trygghet, aktivitet och sociala nätverk.

Som ovan framhållits ser vi tillkomsten av äldreboenden som en i första hand positiv social planeringsparameter. Det gäller att motivera äldre att överge sin invanda miljö till något, som har förutsättningar att vara dem till större nytta i en framtid. Denna mödosamma process bör givetvis underlättas i maximal utsträckning. Höga avgifter verkar i motsatt riktning.

Vi ställer oss därför *tveksamma till* att för denna förmedling använda *bostadsförmedlingens normala avgiftsnivåer*. Här gäller det inte människor, som i desperat behov av bostad, gärna betalar fastställda avgifter. För de äldre, ofta med knapp ekonomi, är det alltid frågan om ett byte av bostad. *Vi kan acceptera en årlig registreringsavgift i syfte att vidmakthålla en kö men avvisar att förmedlingsavgift uttages.*

3. Flerfunktionsboende

KPR vill erinra om att vi redan tidigare ställt oss bakom den tanke som Maria-Gamla stan anför. Vi har klart uttalat att vi gärna ser att särskilt boende och ordinära seniorbostäder finns i ett och samma hus.

Självfallet får inte sådana lösningar bli kostnadsdrivande. Vi har emellertid svårt att se hur stadsledningskontoret kan motivera de generella verksamhetsmässiga och ekonomiska reservationer de anför.

KPR anser att *staden bör rekommendera att flerfunktionsboenden prövas inför varje ombyggnad.*

4. Standard och likställighet

Stadsledningskontoret anger, under övrigt, att det bör finnas utrymme för en stadsdelsnämnd att formulera särskilda krav på standard, bemanning etc. Om så skulle ske befärar vi att staden riskerar att *sätta likställighetsprincipen ur spel*. Däremot är det självklart att fastighetsägaren har rätt att anpassa en ombyggnad till sin bedömning av speciella marknadsbehov. Förutsatt att stadens generella krav icke åsidosättes.

5. Genomförande

Föreliggande tjänsteutlåtande föreslår, tillsammans med tidigare beslut, att staden omvandlar drygt 1 600 servicehusplatser till seniorboende. Detta utgör drygt 30% av dagens bestånd.

Vi känner stark oro för omvandlingsprocessen. Om samtliga stadsdelsnämnder, delvis under trycket av en ansträngd ekonomi, nu försöker sig på att snarast omvandla "sina" servicehus, kan resultatet bli mindre gott.

Inte minst mot bakgrund av att servicehusen betraktas som en stadsgemensam resurs, *finner vi det märkligt* att stadsledningskontoret inte berör behoven av samordning av såväl tillvägagångssätt som tidsplaner.

Med fullständig säkerhet kan konstateras att denna process kommer att djupt oroa minst 1 600 människor och ett stort antal av deras anhöriga. De förväntas ta ställning till om de skall flytta. Det kanske inte är möjligt att bo kvar under en ombyggnadstid - eller så blir de boende utsatta för omfattande störningar. Informationsbehoven blir mycket stora och det kommer att krävas mycket tid för personliga kontakter, pratstunder, ev. förändrade biståndsbedömningar, etc. Inget av detta berörs i föreliggande förslag.

KPR vill starkt framhålla behovet av en sammanhållen - och i vissa avseenden stadsdelsnämnderna överordnad - planerings- och samordningsorganisation till vilken en referensgrupp från KPR kan knytas.

6. Landstinget

Vi har vid flera interna diskussioner framhållit vikten av att staden och landstinget överlägger kring de praktiska detaljerna förenade med att upp emot 1 600 seniora medborgares hälso- och sjukvård helt skall övergå till landstinget. Vi har upplysts om att sådana överläggningar nu påbörjats.

Vi menar att dessa problem borde ha klarats ut före det KF fattar beslut.

Representanterna för fp, m och kd uttalar följande:

Ärendet bör återremitteras för noggrann analys och redovisning av effekterna av den stora omstrukturering som föreslås i ärendet. Många frågor är obesvarade, kommer nuvarande boende i servicehusen att behålla larmfunktionen, gemensamhetslokaler t.ex. hår- och fotvård, restaurant. Om gemensamma ytor inte går att hyra ut belastar kostnaden stadsdelsnämnden eller hyresgästerna. Av ärendet framgår att boende och deras anhöriga inte informerats om den framtida omorganisationen. Finns det förståelse hos politikerna att detta beslutsförfarande framkallar ångslan och oro för berörda äldre. Finns det jämförelse mellan USK:s och stadsdelsnämndernas analys av behovet av bostad för äldre med särskilda behov. Hur ser avtalet ut mellan kommun och landsting när hemsjukvården får annan huvudman. Redan i dag finns det exempel på brister i samarbetet. Detta är bara några exempel på frågor som måste redovisas innan politiska beslut.

Återigen lyckas socialdemokraterna med stödpartiernas hjälp radera stadens äldreomsorg utan hänsyn till gamla människors behov av god vård och omsorg.

Omstruktureringen handlade från början om avyttring av svåruthyrda lägenheter i vissa servicehus och detta har vi i KPR:s referensgrupp ansett skäligt.

Representanterna för s uttalar följande:

Servicehusen i Stockholm är en betydelsefull resurs när det gäller att förbättra boendet för äldre stockholmare. Den förestående utvecklingen och omstruktureringen av servicehusen bör därför både till inriktning och omfattning bestämmas av äldre stockholmarnas behov av bostad med god tillgänglighet och service.

Servicehusens lokalisering till olika stadsdelar bestämdes inte av stadsdelens aktuella eller prognostiserade framtida behov utan av tillgången på lämplig mark för byggnationen. De behov som servicehusen avsåg att tillgodose var en hela stadens angelägenhet vilket rimligtvis borde gälla även nu och vara styrande för bedömningen av aktuella och framtida behov av servicehus. Att låta en stadsdelsnämnd med flera servicehus avgöra dessa servicehus vara eller icke vara enbart utifrån den egna stadsdelens behov ter sig svårförklarligt.

Både omfattning och inriktning av servicehusens omstrukturering bör därför bestämmas stadsdelsövergripande av kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

Enligt vår mening är integration dvs. blandning av äldre med olika vård- och omsorgsbehov en viktig kvalitet i det framtida servicehusboendet. Därför bör målsättningen vara att varje servicehus skall inrymma både lägenheter för särskilt boende och lägenheter med hyresrätt för äldre med lättare service- och omsorgsbehov.

Lägenheter i servicehusen som inte behövs för särskilt boende bör reserveras för äldre stockholmare med sociala/medicinska behov och upplåtas med hyresrätt. Fördelningen av dessa lägenheter bör bygga på kötid baserad från tidpunkten då det blir känt att man på dessa grunder kan erhålla lägenhet i servicehus utan biståndsbeslut. Kötiden bör kompletteras med några enkla förtursregler för t.ex. lokala, sociala och medicinska behov. Särskild uppmärksamhet måste ägnas personer som tidigare sökt lägenhet i servicehus men fått avslag på grund av de hårda krav som blev följden av besluten i kommunfullmäktige under förra majoritetsperioden.

Med en sådan inriktning av förmedlingen av dessa lägenheter är den reguljära bostadsförmedlingen mindre lämplig. Den arbetar på marknadens villkor både när det gäller förmedlingen och finansieringen av sin verksamhet och sysslar bara marginellt med förturer. Därför bör förmedlingen av hyreslägenheter i servicehusen enligt vår mening uppdras åt en särskild förmedling med anknytning till socialtjänsten. Endast därigenom kan servicehusens hyreslägenheter fullt ut tas tillvara för att höja boendekvaliteterna för äldre stockholmare med stora behov av en bostad med god tillgänglighet och viss service och omsorg. Modellen bör utformas i samråd med bl.a. pensionärsorganisationerna och servicehusens förtroenderåd.

Förslag till beslut av Margareta Olofsson (v), Bengt Ohlsson (s) och Ylva Wahlström (mp)

Äldreomsorgsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. tillstyrka stadsledningskontorets förslag till beslut
2. kommunstyrelsen bör tillse att omstruktureringen sker i en takt som är förenlig med det kvarstående behovet av servicehuslägenheter i staden
3. kommunstyrelsen bör rekommendera stadsdelsnämnderna att vid omstruktureringen överväga behovet av gemensamhetsutrymmen samt olika former av service i anslutning till seniorboendet.
4. att återremittera omstruktureringen av Akalla servicehus till seniorlägenheter med hyresrätt
5. därutöver anföra följande.

För att seniorboende med hyresrätt ska bli ett attraktivt alternativ är det avgörande att reglerna för förmedling av seniorbostäder blir sådana att bostäderna endast undantagsvis hyrs ut till andra än personer över 65 år, samt att förmedlingssystemet i övrigt utformas så att kötiden inte blir alltför lång och att förmedlingskostnaden hålls på en rimlig nivå.

En skrivelse har inkommit till kommunstyrelsen angående Akalla servicehus. Vi anser att frågan om omstrukturering av Akalla servicehus bör ytterligare utredas innan ett beslut fattas.

Bilaga 4:3 till kommunstyrelsens äldreomsorgsberednings protokoll 15/4 2004, § 4

Reservation av Margareta Björk (m), Helen Jäderlund Eckardt (fp) och Ewa Samuelsson (kd)

Förslag till beslut

1. att ärendet återremitteras med hänvisning till nedanstående
2. att därutöver anföra följande

Omvandlingen av servicehus till seniorbostäder skall styras av äldre stockholmarnas efterfrågan på boendeformen – inte av stadsdelarnas besparingsbehov. Denna utgångspunkt har varit grundläggande i vårt stöd för förslaget om en omstrukturering av delar av stadens bestånd av äldreboenden.

Andra bärande ståndpunkter för vårt ställningstagande är dels den demografiska utvecklingen fram till 2015, dels den nuvarande boendestandarden på servicehusen, som ej uppfyller dagens krav, varför en ombyggnad måste ske.

När omvandlingen nu står inför den praktiska genomförandefasen, ser vi en rad mycket allvarliga frågetecken och instämmer i KPR:s oro över helheten. Dessa rör allt från omfattningen av den förestående omvandlingen till de föreslagna reglerna för förmedling av seniorbostäder. Vi möter också en stor oro ute bland de äldre eftersom de inte känner sig delaktiga i den alltför snabba process som nu drivs fram utan kommunikation och tydlig tidsplan.

Det saknas en efterfrågeanalys för omvandlingen

Omkring 1500 lägenheter i servicehus föreslås nu omvandlas till seniorbostäder. Det motsvarar omkring en tredjedel av det samlade beståndet av kommunala servicehusboenden i Stockholms stad. Vi finner det anmärkningsvärt att en så pass omfattande omvandling nu drivs fram utan att en mer omfattande analys gjorts av hur efterfrågan ser ut på seniorbostäder. Hur många personer kan tänkas vara intresserade av boendeformen? Var i Stockholm vill de bo? Stämmer denna efterfrågan överens med det antal bostäder och den geografiska placering som nu föreslås? Vad särskiljer seniorboende från ett ordinärt hyresboende? Hur tillgodoses äldre som bor i stadsdelar där inga seniorboenden planeras?

Förslaget till omvandling tycks nästan uteslutande ha styrts av stadsdelarnas vilja att snabbt omvandla kostsamma servicehus för att minska budgetunderskotten på äldreområdet. Ett underskott, som orsakats av den styrande majoritetens kraftigt minskade satsningar på äldreomsorgen. Efter en anslagsökning på omkring 300 miljoner kronor per år de senaste fem åren, har äldreomsorgens budget i år endast ökat med några få miljoner. Detta sätter förstås spår i stadsdelarnas möjligheter att erbjuda äldreboenden, och har tvingat fram ett mycket stort behov av att omvandla servicehus till seniorbostäder.

En översyn av riktlinjerna för servicehus kan förändra utbudet

Det senaste året har upprepade larmrapporter kommit som tyder på att biståndsbedömningen för en bostad i servicehus blir allt restriktivare. Ledande politiska företrädare från såväl majoriteten som oppositionen har upprepade gånger fört fram behovet av förnyade riktlinjer

En översyn av riktlinjerna för servicehusboende bör genomföras snarast. Slutsatserna får i hög grad betydelse för omfattningen av den planerade servicehusomvandlingen. Skulle det vid en översyn av riktlinjerna och den biståndsbedömning som sker visa sig att betydligt fler än i dag har behov av servicehusboende, riskerar den planerade omvandlingen att bli alltför omfattande. Risken är stor att man utan en ordentlig översyn av servicehusbehovet bygger fast sig i ett allför litet utbud av denna omsorgsform. Servicehusen har tillgodosett ett behov som de äldre varit med om att lyfta fram och där boendet skulle präglas av trygghet, aktivitet och möjlighet till sociala nätverk. Nu skall en omstrukturering genomföras på kortast möjliga tid.

Jämför omvandlingsplanerna med lokala prognoser

Den föreslagna omvandlingen av servicehus till seniorbostäder har en ganska skev fördelning över staden. Få omvandlingar föreslås i stadens södra stadsdelar, istället är det främst innerstaden och västerort som berörs. Detta trots att prognoserna för exempelvis Hässelby-Vällingby pekar på en klart ökande andel äldre över 80 år under de kommande åren. I Spånga-Tensta väntas andelen äldreomsorgstagare enligt USK öka med omkring tio procent till år 2010, och trots detta föreslås en omvandling av mer än hälften av stadsdelens servicehuslägenheter.

Innan omvandlingen beslutas krävs en djupare analys av de lokala befolkningsprognoserna i respektive stadsdel, och hur dessa prognoser svarar mot det framtida utbudet av servicehusplatser kopplat till efterfrågan på seniorboenden. De siffror som låg till grund för det första servicehusomvandlingsärendet är från 2002 – USK har aktuella siffror. Servicehusen betraktas som en stadsgemensam resurs och därför är det extra märkligt att det inte skett en samordning när det gäller förslag till omstrukturering såväl som tydliga tidsplaner för genomförandet.

Begreppet "seniorlägenhet" måste definieras

Vi vänder oss också mot att omvandlingen påbörjas innan staden fastställt en definition på vad som avses med begreppet seniorlägenhet. Kommer det i en fastighet med seniorbostäder finnas en gemensamhetslokal? Ska det finnas tillgänglighet till någon annan form av service, exempelvis matservering?

Vi delar KPR:s oro över att beslut fattas om en omstrukturering innan konsensus har uppnåtts kring vad som skall känneteckna ett seniorboende.

En definition är viktig, eftersom många äldre i begreppet seniorlägenhet tolkar in vad de känner till att andra seniorlägenheter (privata eller på annan ort) innebär. Om inga gemenskapslokaler eller annan service kommer ingå i vissa fastigheter, måste detta tydligt framgå. De äldre som söker trygghet i ett seniorboende skall vara väl medvetna om vad deras nya boende innebär. Det måste vara skillnad på ett seniorboende och ett ordinärt hyresboende och ge ett mervärde för den enskilde vari ligger annars incitament för ett förändrat boende?

Tids- och kommunikationsplaner

Vi som politiker är skyldiga våra medborgare klara och tydliga besked. Många äldre medborgare har blivit oroliga inför vetskapen att behöva flytta. Kritik har framförts angående dålig kommunikation med medborgare inte minst i Hässelby - Vällingby och i Akalla, eftersom många frågor där lämnats obesvarade.

Vi menar att en tidsplan för varje servicehus samt en övergripande kommunikationsplan måste utarbetas.

Med hänvisning till ovanstående punkter yrkar vi att ärendet återremitteras.

Handläggare:
Ulrika Engström Tfn: 08-508 29 972
Caj Perrin Tfn: 08-508 29374

Kommunstyrelsen

Omstrukturering av servicehus

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

1. Godkänna att servicehuslägenheter vid nedanstående servicehus omstruktureras till seniorlägenheter med hyresrätt:
 - Akalla servicehus, Kista stadsdelsnämnd
 - Fristad servicehus, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd
 - Tensta servicehus, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd
 - Hässelby Gårds servicehus, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
 - Skolörtens servicehus, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
 - Dalagatans servicehus, Norrmalm stadsdelsnämnd
 - Riddarporrens servicehus, Norrmalm stadsdelsnämnd
 - Hjorthagens servicehus, Östermalm stadsdelsnämnd
 - Rio servicehus, Östermalm stadsdelsnämnd
 - Skinnarvikens servicehus, Maria-Gamla stan stadsdelsnämnd
 - Mälteriets servicehus, Maria-Gamla stan stadsdelsnämnd
 - Långbrobergs servicehus, Älvsjö stadsdelsnämnd
2. Kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen den 15 december 2003 avseende seniorboende med hyresrätt får härmed anses slutfört.

Bosse Sundling
Stadsdirektör

Inger Båvner
Biträdande stadsdirektör

Gunnel Rohlin
Chef äldreomsorgsberedningens
kansli

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 15 december 2003 i ärendet Boende för stadens äldre, utveckling och omstrukturering (utl. 2003:147) att seniorboende med hyresrätt ska kunna inrättas. Stadsdelsnämnderna har inkommit med förslag över vilka servicehus som bedöms som lämpliga att omvandla till seniorboende med hyresrätt.

Hösten 2002 fanns i staden 46 servicehus med sammanlagt 5 168 servicehuslägenheter. Beslut som redan fattats av kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna innebär att:

- 257 servicehuslägenheter vid tre olika servicehus avvecklas eller är på väg att avvecklas
- 65 servicehuslägenheter i två servicehus har omvandlats till äldreboende med heldygnsomsorg.
- 236 lägenheter i tre servicehus håller på att omvandlas till seniorboende med hyresrätt.

Förslag från stadsdelsnämnderna som kommunstyrelsen ännu inte tagit ställning till innebär att:

- 1 079 servicehuslägenheter vid sammanlagt tolv servicehus föreslås omvandlas till seniorboende med hyresrätt. I fem hus kommer det att finnas kvar servicehuslägenheter och/eller annat omsorgsboende i fastigheten.

Förslagen från stadsdelsnämnderna är väl genomarbetade och i linje med kommunfullmäktiges beslut. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker omvandling av servicehuslägenheter till seniorbostäder med hyresrätt vid de tolv aktuella servicehusen.

Vid en omvandling av servicehuslägenheter i enlighet med vad som föreslås kommer 3 531 servicehuslägenheter att finnas kvar.

Stadsledningskontoret föreslår att seniorboende med hyresrätt ska förmedlas till de som fyllt 65 år via bostadsförmedlingens kö. Stadsledningskontoret föreslår inga särskilda krav på gemensamhetsytor, bemanning eller standard för seniorboende med hyresrätt. Bolagens bedömningar och samverkan med hyresgästerna får avgöra hur seniorboendena utformas i de enskilda fallen. Stadsledningskontoret ser dock gärna att gemensamma ytor finns i seniorboendena och rekommenderar bolagen att upplåta sådana.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom finansavdelningen, äldreomsorgsberedningens kansli. Genomförandegruppen för utbyggnad av äldreboenden gick den 4 mars igenom ärendet och förordade ett beslut i enlighet med stadsledningskontorets förslag i detta ärende.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 15 december 2003 i ärendet Boende för stadens äldre, utveckling och omstrukturering (utl. 2003:147). I beslutet gavs kommunstyrelsen i uppdrag att besluta om vilka servicehus som ska omvandlas till seniorboende med hyresrätt. Beslutet gav också kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med de kommunala bostadsbolagen ta fram en definition av vad staden avser med seniorboende med hyresrätt.

Servicehusinventeringen

Stadsledningskontoret gav hösten 2002 socialtjänstförvaltningens Lokal- och byggnadskonsulter (LoBen) i uppdrag att genomföra en inventering av stadens servicehus. Inventeringen omfattade 45 av de 46 servicehus som fanns i drift. Sköntorps servicehus ingick inte eftersom planer fanns på att avveckla servicehuset med anledning av den låga standarden i lägenheterna.

Sammanlagt fanns i servicehusen 5 166 servicehuslägenheter och 1 669 lägenheter i andra typer av boenden, exempelvis gruppboendestäder och äldreboendeshem. I dessa siffror har även Sköntorps servicehus inräknats.

I *bilaga 1* redovisas vilka servicehus som fanns i staden hösten 2002 och hur många lägenheter av olika typ som fanns i dem.

Stadsdelsnämndernas förslag

Flera stadsdelsnämnder har tagit fram förslag om att omstrukturera servicehus. I vissa fall har förslagen redan genomförts eller är på väg att genomföras, i andra fall avvaktas ett godkännande från kommunstyrelsen. Nedan redovisas omstruktureringar som aktualiserats 2002 och 2003, sedan inventeringen av servicehusen gjordes.

Kista stadsdelsnämnd

I enlighet med beslut i kommunstyrelsen den 12 juni 2003 är de 91 servicehuslägenheterna i Husby servicehus på väg att avvecklas. Lägenheterna återgår till fastighetsägaren.

Stadsdelsnämnden beslutade den 25 september 2003 att föreslå att Akalla servicehus omstruktureras till seniorboende med hyresrätt om behov och intresse finns bland de boende i stadsdelsnämndsområdet. Omvandlingen av servicehuset planeras ske under 2004. Om inte intresse finns för boendeformen förslås att en avvecklingsplan görs för servicehuset och fastigheten återlämnas till fastighetsägaren. Akalla servicehus har 96 servicehuslägenheter.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade den 16 december 2003 att föreslå att 32 av 192 servicehuslägenheter i Skolörtens äldreboende och att samtliga 161 servicehuslägenheter vid Hässelby Gårds äldreboende omstruktureras till seniorboende med hyresrätt. Omvandlingen planeras påbörjas under år 2004.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Stadsdelsnämnden beslutade den 9 december 2003 att föreslå att två av huskropparna i äldreboendet Fristad och hus 5 i Tensta servicehus omstruktureras till seniorboende med hyresrätt. Detta innebär att cirka 90 av sammanlagt 153 servicehuslägenheter vid Fristads servicehus och 40 av 102 servicehuslägenheter vid Tensta servicehus föreslås bli seniorlägenheter. Omvandlingen planeras ske i etapper på ca fem års sikt.

Kungsholmens stadsdelnämnd

Stadsdelsnämnden har under 2002 och 2003 successivt omvandlat de 38 servicehuslägenheterna vid Essinge servicehus till äldreboende med hetsygnssomsorg.

Normalms stadsdelsnämnd

Stadsdelsnämnden begärde i tertialrapport 1 år 2003 att Dalagatans servicehus och Riddarsporrens servicehus, hus B, avvecklas. Dalagatans servicehus har 40 servicehuslägenheter och Riddarsporren, hus B, har 112 servicehuslägenheter. I Riddarsporren, hus A, finns 16 servicehuslägenheter som inte berörs av nämndens förslag.

Av ärendet "Det framtida äldreboendet på Norrmalm", som behandlades av stadsdelsnämnden den 22 maj 2003, framgår att Dalagatans servicehus och Riddarsporrens servicehus, hus B, kan bli seniorboenden med hyresrätt om de avvecklas som servicehus. Planering pågår för att omvandla servicehusen till seniorbostäder under år 2004.

Östermalms stadsdelsnämnd

Efter beslut i kommunstyrelsen den 21 maj 2003 pågår en omvandling av 36 lägenheter i Floragatans servicehus till seniorboende med hyresrätt.

Stadsdelsnämnden beslutade den 21 november 2002 att föreslå kommunstyrelsen att Hjorthagens servicehus avvecklas som servicehus. Hjorthagens servicehus har 32 servicehuslägenheter. Av ärendet "Omstrukturering av äldreboenden på Östermalm", som behandlades av stadsdelsnämnden den 29 september 2003 framgår att nämnden önskar omvandla servicehuslägenheterna till seniorbostäder med hyresrätt.

Den 25 september 2003 beslutade stadsdelsnämnden att föreslå att ett av husen i Rio servicehus omstruktureras till seniorboende med hyresrätt. Ungefär hälften av de 143 servicehuslägenheterna vid Rio skulle om förslaget genomförs bli seniorboende med hyresrätt.

Omvandling av servicehusen Rio och Hjorthagen till seniorboende med hyresrätt beräknas påbörjas år 2004.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd

Stadsdelsnämnden beslutade den 11 december att föreslå att servicehusen Skinnarviken och Mälteriet omstruktureras till seniorboende med hyresrätt. Skinnarvikens servicehus har 165 servicehuslägenheter och Mälteriets servicehus 126 servicehuslägenheter. Omvandlingen av servicehus kan påbörjas under 2004.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd lyfter i sitt beslut fram att boendeformerna servicehus och seniorboende ska kunna blandas, vilket skulle kunna innebära att den ena av grannlägenheter är servicelägenhet och den andra seniorbostad.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd

Efter beslut i kommunstyrelsen den 27 juni 2003 har Sköntorps servicehus avvecklats. Servicehuset hade 123 lägenheter.

Farsta stadsdelsnämnd

Stadsdelsnämnden omvandlade under 2003 de kvarvarande 27 servicelägenheterna i Postiljonens servicehus till äldreboende med heldygnsomsorg.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Stadsdelsnämnden besvarade den 2 december 2003 en remiss från kommunstyrelsen om utveckling och omstrukturering av boenden för stadens äldre. Av remissvaret framgår att stadsdelsförvaltningen anser att Långbrobergs servicehus med 91 servicehuslägenheter ska avvecklas alternativt omvandlas till seniorboende år 2007. Även av nämndens flerårsbudget, som beslutades den 19 februari 2004, framgår att nämnden avser att avveckla alternativt omvandla servicehuset.

Liljeholmens Stadsdelsnämnd

Efter beslut i kommunstyrelsen den 27 juni 2003 har Gröndals servicehus avvecklats. Servicehuset hade 33 lägenheter.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Efter beslut i kommunstyrelsen den 27 juni 2003 pågår en omstrukturering av servicehusen Frösätra och Byholmen i Skärholmens stadsdelsnämnd. De servicehuslägenheter som finns där, 125 i Frösätra servicehus och 75 i Byholmens servicehus, kommer att omvandlas till seniorboende med hyresrätt.

Sammanfattning

Enligt inventeringen av servicehusen fanns 2002 sammanlagt 46 servicehus med 5 168 servicehuslägenheter. Redan fattade beslut innebär att:

- 257 servicehuslägenheter vid tre olika servicehus avvecklas eller är på väg att avvecklas
- 65 servicehuslägenheter i två servicehus har omvandlats till äldreboende med heldygnssorg.
- 236 servicehuslägenheter i tre servicehus håller på att omvandlas till seniorboende med hyresrätt.

Förslag från stadsdelsnämnderna som kommunstyrelsen ännu inte tagit ställning till innebär att:

- 1079 servicehuslägenheter vid sammanlagt tolv servicehus föreslås omvandlas till seniorboende med hyresrätt. I fem fall kommer det att finnas kvar servicehuslägenheter och/eller annat omsorgsboende i fastigheten.

Om kommunstyrelsen tillstyrker stadsdelsnämndernas förslag innebär det att antalet servicehuslägenheter kommer att minska från 5168 år 2002 till 3531 när förslagen genomförs.

I bilaga 2 redovisas stadsdelsnämndernas förslag i tabellform.

Stadsledningskontorets synpunkter

Flertalet av servicehusen i staden har byggts under 60- 70- och 80-talen. Servicehusen erbjöd då bekväma lägenheter i en tillgänglig miljö. Dit kunde man då flytta som pensionär, förutsatt att vissa grundläggande kriterier var uppfyllda. Servicehusen planerades för att förbättra bostadssituationen för äldre.

I samband med Ädel-reformen 1992 infördes i socialtjänstlagen en skyldighet för kommuner att inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad av äldre som behöver särskilt stöd. Servicehusen kom att omfattas av detta begrepp. För att kunna få bo i ett servicehus krävs bedömning av behov och beslut om bistånd i enlighet med socialtjänstlagen kap. 4 §1. Härutöver har kommunfullmäktige fastställt kriterier som för rätt till servicehusboende.

Lediga lägenheter i ett servicehus får inte erbjudas personer som inte har det behov av service och omvårdnad som avses i socialtjänstlagen eller i stadens riktlinjer.

Detta innebär att äldre kan nekas boende på ett servicehus, trots att lediga lägenheter finns och trots att servicehuset skulle kunna erbjuda ett ändamålsenligt boende. Det kan också finnas äldre som, med kunskap om biståndsprövningen, avstår från att söka lägenhet i servicehus.

I ärendet "Boende för stadens äldre, utveckling och omstrukturering" (Utl 2003:147) framförs att seniorboende med hyresrätt ska vara ett alternativ där äldre kan få ett anpassat boende utan biståndsbeslut. Vidare understryks att en omstrukturering av ett servicehus bör ske på ett smidigt sätt och att det är av stor vikt att stadsdelsnämnderna håller en kontinuerlig dialog med boende och pensionärsorganisationer för att informera och ta del av synpunkter på arbetet med att omvandla servicehus till seniorboende.

Alla som bor i servicehus som omvandlas till seniorboende ska få en personlig information. De får själva vara med och bestämma om de ska bo kvar i sin lägenhet eller om de vill flytta till ett annat äldreboende. Det kommer alltså att vara möjligt att bo kvar i sin lägenhet när servicehusen omvandlas till seniorboende. Kommunen kommer även fortsättningsvis ansvara för att alla som behöver hemtjänst får det. Ansvar för hemsjukvården kommer dock att övergå från kommunen till landstinget.

Enligt stadsledningskontorets uppfattning är stadsdelsnämndernas förslag om att omvandla servicehus till seniorboende väl genomarbetade och helt i linje med kommunfullmäktiges beslut. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker omvandling av servicehuslägenheter till seniorbostäder med hyresrätt vid de tolv aktuella servicehusen.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd har tagit upp att det bör vara möjligt att blanda seniorbostäder mer servicehuslägenheter. Stadsledningskontoret anser att en sådan modell är möjlig. Fördelarna med en omvandling till seniorboende med hyresrätt blir dock svåra att uppnå såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt när, olika typer av boenden med olika krav på service och olika ansvarsfördelning mellan kommun och landsting, blandas. Dessa överväganden får dock avgöras av respektive stadsdelsnämnd.

HSB har inkommit med en skrivelse till kommunstyrelsen beträffande Mälteriet inom Maria-Gamla stans stadsdelsnämndsområde. HSB önskar blockförhyra hela fastigheten och ansvara för drift av de omsorgsverksamheter som blir kvar efter en omvandling av servicehuslägenheterna. Skrivelsen beaktas inte i detta ärende utan får hanteras i särskild ordning.

Uppdrag från kommunfullmäktige avseende definition av seniorboende med hyresrätt

Kommunfullmäktige beslutade den 15 december 2003 i ärendet Boende för stadens äldre, utveckling och omstrukturering (utl. 2003:147) att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med de kommunala bostadsbolagen ta fram en definition av vad staden avser med seniorboende med hyresrätt. En arbetsgrupp bestående av representanter från FB Servicehus, AB Svenska bostäder, Stockholms Stads Bostadsförmedling AB och stadsledningskontorets finansavdelning och äldreomsorgsberedningens kansli, har utfört uppdraget.

Arbetsgruppen föreslår att lägenheterna skall förmedlas via bostadsförmedlingens bostadskö och de som fyllt 65 år kan komma i fråga för en lägenhet. Beslut om regler för förmedling av lägenheter kommer att fattas i särskild ordning i bostadsförmedlingens styrelse samt i kommunstyrelsen.

För att motverka att andra grupper än pensionärer flyttar in i seniorboendena har policygruppen tagit fram ett förslag till text som skall finnas i de boendes hyreskontrakt under rubriken "särskilda bestämmelser", se *bilaga 8*. Texten skall betraktas som ett förslag och kan komma ändras.

Gemensamhetsytor

Staden ställer inga särskilda krav på förekomsten av gemensamhetsytor i de fastigheter som blir seniorboende med hyresrätt. Det blir bolagen som utifrån varje objekt avgör hur ytor skall disponeras för att göra lägenheterna så attraktiva som möjligt. Staden ser dock gärna att gemensamma ytor finns i seniorboendena och rekommenderar därför bolagen att upplåta sådana.

Bemannning

Staden ställer inga särskilda krav på bemanning av seniorboendena. Här måste bolagens bedömningar och samverkan med hyresgästerna i det enskilda fallet avgöra om bemanning skall finnas.

Standard

Staden ställer inga generella krav på någon viss standard för seniorboenden med hyresrätt. Det blir bolaget som för varje objekt avgör vilken standard som skall finnas i fastigheten och vilka ombyggnader som är meningsfulla att genomföra.

Det bör i detta sammanhang noteras att staden har avsatt medel inom Stadsbyggnadsnämnden för s.k. bostadsanpassning.

Övrigt

Om en stadsdelnämnd har särskilda krav på utformningen av ett seniorboende med hyresrätt vad gäller t.ex. standard, gemensamhetsytor eller bemanning kan särskilda överenskommelser göras med bolaget. Stadsdelsnämnden får då bekosta detta med egna budgetmedel.

Det kan finnas lokaler i de ombildade fastigheterna som hyrs ut i andra hand till näringsidkare för exempelvis fotvård eller kiosk. Staden ser gärna att dessa typer av kontrakt fortsättningsvis tecknas direkt med bolaget.

Bilagor

1. Kista stadsdelsnämnds ärende "Utveckling och omstrukturering av boende för stadens äldre"
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnds ärende "Plan för befintliga äldreboenden"

3. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds ärende "Omvandling av servicehuslägenheter till seniorboende med hyresrätt – första fasen"
4. Norrmalms stadsdelsnämnds ärende "Det framtida äldreboendet på Norrmalm"
5. Östermalm stadsdelsnämnds ärende "Omstrukturering av äldreboenden på Östermalm"
6. Maria-Gamla stan stadsdelsnämnds ärende "Utveckling och omstrukturering av boenden för stadens äldre. Förslag på servicehus som kan omstruktureras till seniorboende med hyresrätt"
7. Älvsjö stadsdelsnämnds ärende "Förslag på servicehus som kan omvandlas till seniorboende i Älvsjö stadsdel"
8. Förslag till text som skall finnas i de boendes hyreskontrakt under rubriken "särskilda bestämmelser"

Bilaga 1 – lägenheter i servicehus hösten 2002

Servicehus	SDN	Serviceelh	Övrigt äldre-boende*)
Akalla	Kista	96	28
Husby	Kista	91	8
Kista	Kista	189	95
Rinkeby	Rinkeby	74	48
Fristad	Spånga-Tensta	153	22
Tensta	Spånga-Tensta	102	91
Hässelby Gård	Hässelby-Vällingby	161	107
Nälsta	Hässelby-Vällingby	26	0
Skolörten (Skolörten)	Hässelby-Vällingby	192	32
Blackeberg	Bromma	182	10
Ceremonien	Bromma	84	84
Traneberg	Bromma	77	24
Tunet	Bromma	118	24
Pilträdet	Kungsholmen	115	23
Essinge	Kungsholmen	38	0
Trossen	Kungsholmen	137	23
Riddarsporren	Norrmalm	128	36
Väsen	Norrmalm	30	60
Väderkvarnen	Norrmalm	143	50
Väturen	Norrmalm	118	13
Dalagatan	Norrmalm	40	0
Hjorthagen	Östermalm	32	48
Floragatan	Östermalm	36	0
Rio	Östermalm	143	0
Hornstull	Maria-Gamla stan	152	8
Skinnaviken	Maria-Gamla stan	165	0
Mälteriet	Maria-Gamla stan	126	34
Tanto	Maria-Gamla stan	85	13
Vintertullen	Katarina-Sofia	90	116
Enskede nya	Enskede-Årsta	87	0
Enskededalen	Enskede-Årsta	210	80
Sköntorp	Enskede-Årsta	126	0
Hammarbyhöjden	Skarpnäck	107	0
Edö	Farsta	159	95
Postiljonen	Farsta	27	99
Rågsved	Vantör	140	45
Långbroberg	Älvsjö	91	8
Älvsjö	Älvsjö	93	31
Gröndal	Liljeholmen	33	18
Kastanjen	Liljeholmen	123	31
Trekanten	Liljeholmen	100	0
Axelsberg	Hägersten	197	0
Fruängsgården	Hägersten	171	77
Byholmen	Skärholmen	75	92
Frösätra	Skärholmen	125	80
Skärholmen	Skärholmen	181	0
Hela staden		5168	1653

*) ålderdomshem, gruppboende och sjukhem

I några fall stämmer inte servicehusinventeringen överens med stadsdelsförvaltningarnas egna uppgifter. I dessa fall redovisas förvaltningarnas uppgifter. Skillnaderna är dock marginella.

Bilaga 2 – Omstrukturering av servicehus

Servicehus	SDN	Antal service- huslägenheter	Berörda servi- cehuslägenhe- ter	Kommentar
Husby	Kista	98	98	Aveckling pågår
Akalla	Kista	100	100	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Fristad	Spånga-Tensta	153	100	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Tensta	Spånga-Tensta	102	50	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Hässelby Gård	Hässelby-Vällingby	161	161	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Skolörten	Hässelby-Vällingby	192	32	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Essinge	Kungsholmen	38	38	Omvandlat till äldreboende med heldygnssorg
Dalagatan	Norrmalm	40	40	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Riddarsporren	Norrmalm	128	112	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Floragatan	Östermalm	36	36	Omvandling till seniorboende pågår
Hjorthagen	Östermalm	32	32	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Rio	Östermalm	143	70	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Skinnaviken	Maria-Gamla stan	165	165	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Mälartiet	Maria-Gamla stan	126	126	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Sköntorp	Enskede-Årsta	126	126	SDN föreslår omvandling till seniorboende
Postiljonen	Farsta	27	27	Avecklat
Långbroberg	Älvsjö	91	91	Omvandlat till äldreboende med heldygnssorg
Gröndal	Liljeholmen	33	33	SDN föreslår omvandling till seniorboende (?)
Byholmen	Skärholmen	75	75	Avecklat
Frösätra	Skärholmen	125	125	Omvandling till seniorboende pågår
	Summa	1991	1637	Omvandling till seniorboende pågår

Bilaga 8 – Omstrukturering av servicehus

Förslag till text som skall finnas i de boendes hyreskontrakt under rubriken "särskilda bestämmelser".

"Lägenheten är en s.k. seniorlägenhet avsedd endast för personer som uppfyller det åldersvillkor som Stockholms kommun fastställt för seniorlägenheter. Seniorlägenheter förmedlas av Stockholms Stads Bostadsförmedling AB till personer, som uppfyller åldersvillkoret, antingen via bostadsförmedlingens bostadskö eller genom att personen ifråga beviljas förtur av medicinska eller sociala skäl.

Seniorbostäder är en viktig del av Stockholms kommuns verksamhet för att främja bostadsförsörjningen för äldre personer. Det är av stor vikt att seniorlägenheterna långsiktigt är förbehållna personer som uppfyller åldersvillkoret för sådana lägenheter. Hyresgästen är medveten om att en absolut förutsättning för uthyrning av lägenheten har varit att hyresgästen uppfyller åldersvillkoret för seniorlägenhet.

Med anledning av att lägenheten är en seniorlägenhet och vad som anförts ovan, överenskommer parterna härmed att hyresgästen inte skall äga rätt att överlåta hyresrätten till sin lägenhet, att byta lägenheten eller att upplåta lägenheten i andra hand."